

Zarządzenie nr 14/2023
Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 160 w Łodzi
z dnia 19 grudnia 2023 r.

w sprawie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia.

Na podstawie Art. 22 b pkt. 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r. po. 1606) ustaliam co następuje:

§1

Wprowadzam „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem” wraz z wzorami druków w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§2

Powołuję koordynatora ds. monitoringu Panią **Aleksandrę Turałę** do realizacji standardów.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. i obowiązuje wszystkich pracowników szkoły.

Podpis Dyrektora

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.	str. 3
2. Co to jest krzywdzenie?.....	str. 4-5
3. Dotychczasowe działania, które przyniosły pozytywne efekty w ochronie dziecka przed przemocą.	str. 6
4. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.	str. 7
5. Zasady bezpiecznej relacji personel - dziecko.	str. 8-9
6. Zasady korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.	str. 10
7. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniem w sieci Internet oraz utrwalanymi w innej formie.	str. 11
8. Zasady ochrony danych osobowych.	str. 12
9. Zasady ochrony wizerunku dziecka/ucznia.	str. 13
10. Jak rozpoznać przemoc wobec dziecka?	str. 14-16
11. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.	str. 17
12. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia ucznia.	str. 18-19
13. Procedury postępowania wobec dziecka krzywdzonego przez rówieśników.	str. 20
14. Prawa i obowiązki uczniów.	str. 21-24
15. Procedura Niebieskiej Karty.	str. 25
16. Ważne telefony o zasięgu łódzkim i ogólnopolskim.	str. 26-27
17. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania Standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.	str. 28
18. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających małoletniemu.	str. 29
19. Monitoring stosowania standardów ochrony małoletnich.	str. 30-31
20. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.	str. 32
21. Załączniki	str. 33-40

WSTĘP

Wszystkie dzieci mają prawo do jednakowej ochrony przed wszelkimi rodzajami krzywdzącego zachowania. Ochrona dzieci przed przemocą jest obowiązkiem każdego pracownika szkoły (pedagogicznego, niepedagogicznego, praktykanta, wolontariusza, stażysty) oraz rodziców.

Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dziecka przed przemocą są zgodne z obowiązującymi w naszej szkole dokumentami: Statut szkoły, Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny oraz obowiązującymi przepisami prawa:

1. Ustawa dnia 14 grudnia 2016 r. - prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 900 1672, 1718).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 1762, z 2022r. poz. 935, 1116, 1700, 1730, z 2023r. 641).
3. Art. 22 ust. 1 oraz Art. 22 ust. 12 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tj.. Dz. U. z 2022r. poz. 1510,1700, 2140, z 2023r. poz. 240, 641).
4. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tj.. Dz. U. z 2022r. poz. 530).
5. Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (tj.. Dz. U. z 2021r. poz. 1709, z 2022r. poz. 1700, 1933.).
6. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj.. Dz. U. z 2023r. poz.1304, 1606).
7. Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r. po. 1606).
8. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. z 2023r. poz. 1615).
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie po zmianach ustawą z dnia 9 marca 2023r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj.. Dz.U. z 2021r. poz. 1249, z 2023r. poz. 289, 535).
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” (Dz. U. 2023r. poz. 1870).
11. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r., art.2 pkt.2.

„Aby zło zatriumfowało, wystarczy, by dobry człowiek niczego nie robił”.

- Edmund Burke – filozof, polityk.

CO TO JEST KRZYWDZENIE?

Dokument ten reguluje procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem, rozpoznawanie i reagowanie na niepokojące sytuacje w określony procedurami sposób postępowania. Ilekroć w niniejszych procedurach jest mowa o krzywdzeniu dziecka, należy to rozumieć jako popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę.

1. Krzywdzeniem jest:

- przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
- przemoc psychiczna emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać;
- przemoc seksualna – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowań bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas;
- przemoc domowa - przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- przemoc ekonomiczna - unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny;
- zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego;
- alienacja rodzicielska - ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;
- znęcanie - może polegać na: obrzucaniu wyzwiskami, umyślnym wykluczaniu osoby z grup, rozgłaszaniu plotek, zabieraniu nie swoich rzeczy bez pozwolenia, kopaniu, popychaniu, uderzaniu, mówieniu przykrych rzeczy, wysyłaniu złośliwych smsów, wykorzystywaniu Internetu do zastraszania i wielu innych przejawach agresji.

2. Wprowadzane Standardy ochrony małoletnich zobowiązują nas do:

- prowadzenia rygorystycznych zasad ochrony dzieci poprzez systemy i procedury obowiązujące wszystkich naszych pracowników;
- skutecznego zarządzania pracownikami poprzez nadzór, wsparcie i szkolenia;
- dokonania wszystkich niezbędnych kontroli pracowników podczas rekrutacji;
- doceniania, poszanowania i słuchania dzieci;
- przestrzegania polityki zero tolerancji wobec znęcania się;
- wymiany informacji o ochronie dzieci i dobrych praktykach z pracownikami, dziećmi oraz rodzicami/opiekunami;
- dzielenia się informacjami na temat problemów lub zgłoszeń o przemocy wobec dzieci z kompetentnymi organami, takimi jak organizacje zajmujące się przemocą wobec dzieci i/lub szkołami, gdzie uczęszczają dzieci i/lub policją;
- dzielenia się informacjami na temat problemów dzieci z rodzicami/opiekunami, oferowania porad i wsparcia.

DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA, KTÓRE PRZYNIOSŁY POZYTYWNE EFEKTY W OCHRONIE DZIECKA PRZED PRZEMOCĄ

Przemoc w rodzinie jest terminem bardzo szerokim. Szkoła ze względu na swoje ustawowe zadania m.in. w zakresie kształcenia, wychowania oraz opieki, wspomagania wychowawczej roli rodziny, zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, umożliwienia uczniom korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej zobowiązana jest zarówno do zapobiegania krzywdzeniu dzieci, jak i do podejmowania działań, gdy dziecko jest zagrożone, a w szczególności, kiedy zagrożenie pochodzi od samych rodziców.

W Szkole Podstawowej nr 160 zastosowano następujące elementy oddziaływania na rzecz zapobiegania krzywdzeniu dziecka: reagowanie na najdrobniejsze niepokojące sygnały, dokonywanie wnikliwej obserwacji sytuacji domowej, rodzinnej dziecka, prowadzenie rozmów z dzieckiem, rodzicem/opiekunem, instytucjami wspierającymi szkołę i rodzinę, tj. MOPS, sąd, kuratorzy, policja. Organizowane są warsztaty i szkolenia psychoedukacyjne między innymi podnoszące kompetencje w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu - zapobiegania cyberprzemocy, radzenia sobie z trudnymi emocjami, agresją - przemocą, budowania relacji (trening dla uczniów). W szkole prowadzone są zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, emocjonalne. Wdrożony jest rekomendowany Program promocji zdrowia i profilaktyki uniwersalnej Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej.

Postępowanie w sprawach kryzysowych z udziałem dziecka prowadzone jest w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest pedagog. Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie szkoły.

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad dziećmi dyrektor szkoły postępuje zgodnie z dotychczasowymi przepisami, a ponadto sprawdza czy dana osoba widnieje:
 - a) w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
 - b) w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;
- przedkłada do złożenia oświadczenie o niekaralności i zobowiązania do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci według załączonego wzoru.

.....
miejsce i data

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

Ja, nr PESEL
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z „standardami ochrony dzieci” obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 160 im. Powstańców Śląskich w Łodzi i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PERSONEL - DZIECKO

1. Pracownicy szkoły:

- szanują godność ucznia jako osoby: akceptują go, uznają jego prawa, rozwijają samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwalają mu wyrażać własne poglądy;
- pamiętają, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice lub opiekunowie prawni, szanują ich prawa oraz wspomagają w procesie wychowania;
- poprzez działania pedagogiczne i własną postawę wspomagają ucznia w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czynią go współuczestnikiem i współtwórcą tego procesu;
- uczą ucznia odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów;
- uczą współdziałania i współżycia w grupie, poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa.

2. Stosunek pracowników do ucznia cechuje: życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.

3. Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego ucznia bez względu na okoliczności.

4. Pracownicy szkoły są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważania, czy relacja, komunikat bądź działanie wobec ucznia jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.

Poza opisanymi zasadami pracowników w komunikacji z uczniami obowiązują następujące zasady:

- zachowanie cierpliwości i szacunku;
- przy podejmowaniu decyzji dotyczących ucznia należy go o tym poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania;
- szanowanie praw ucznia do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić ucznia, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe;
- jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z uczniem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych. Można też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy;
- nie wolno zachowywać się w obecności uczniów w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać ucznia. Nie wolno krzyknąć na ucznia w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa ucznia lub innych uczniów;
- nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących ucznia wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek ucznia, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

5. W działaniach z uczniami należy:

- doceniać i szanować wkład uczniów w podejmowane działania, aktywnie ich angażować i traktować równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
- unikać faworyzowania uczniów;
- nie wolno nawiązywać z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
- nie wolno utrzymywać wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych uczniów;
- nie wolno proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności uczniów;
- nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od ucznia, ani od jego rodziców/opiekunów ucznia. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec ucznia lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzących do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- o wszystkich ryzykownych sytuacjach zauważonych przez pracownika należy powiadomić dyrekcję;
- kontaktować się z uczniami wyłącznie w czasie pracy w celach edukacyjnych lub wychowawczych;
- nie wolno zapraszać uczniów do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z uczniami poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych);

6. Kontakt fizyczny z uczniami:

- nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej ucznia;
- nie należy dotykać ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;
- trzeba być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań;
- należy zachować szczególną ostrożność wobec uczniów, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania;
- podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdy i wycieczki niedopuszczalne jest spanie z uczniem w jednym pokoju.

ZASADY KORZYSTANIA Z INTERNETU I MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH

1. W ramach bezpieczeństwa on- line:

- należy mieć świadomość cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z prywatnej aktywności w sieci oraz własnych działań w Internecie;
- nie wolno nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie, bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych;
- w trakcie lekcji osobiste urządzenia elektronicznie powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcja bluetooth wyłączona na terenie szkoły.

2. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych w Szkole Podstawowej nr 160 im. Powstańców Śląskich w Łodzi zawarte są w Zarządzeniu nr 4/2022 Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 160 im. Powstańców Śląskich w Łodzi z dnia 1 września 2022 r.

PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIEM W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALANYMI W INNEJ FORMIE

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu personelowi i uczniom w czasie zajęć i po za nimi.
2. W szkole podejmowane są działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności poprzez zainstalowanie i aktualizowanie oprogramowania zabezpieczającego.
3. Sieć jest monitorowana tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
4. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
5. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w szkole. Do obowiązków tej osoby należy:
 - zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania;
 - aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu;
 - przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje kierownictwu, które organizuje dla ucznia rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
6. Istnieje regulamin korzystania z Internetu przez uczniów oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
7. W przypadku dostępu do Internetu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć.
8. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z uczniami cykliczne spotkania dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
9. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

1. Dane osobowe ucznia podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Zasady przetwarzania danych oraz zasady udostępniania danych osobowych ucznia są określone w odrębnych przepisach. Udostępnianie tych danych jest możliwe wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym.
4. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępniania ich w ramach zespołu interdyscyplinarnego powołanego w trybie ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 Nr 180 poz.1493 ze zm.).
5. Pracownik w szkole może wykorzystać informacje o uczniu w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości ucznia oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację ucznia.
6. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o uczniu ani jego opiece.
7. Pracownik szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem ucznia i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody pracownik szkoły podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna ucznia.
8. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z uczniami.
9. Pracownik szkoły nie udziela informacji przedstawicielom mediów o sprawie ucznia lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, iż jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
10. Pracownik szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może udzielić informacji przedstawicielom mediów o sprawie ucznia lub jego opiekuna, ale po wyrażeniu pisemnej zgody przez opiekuna ucznia.
11. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia w szkole. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektor.
12. Dyrektor szkoły podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, poleca pracownikom szkoły przygotować wybrane pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie szkoły uczniów.

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA/UCZNIA

1. Szkoła, uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownicy instytucji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (filmowanie, fotografowanie) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna ucznia.
3. W celu uzyskania zgody opiekuna ucznia na utrwalanie wizerunku ucznia pracownik szkoły może skontaktować się z opiekunem ucznia i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna ucznia bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół całości takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku ucznia nie jest wymagana.
5. Wszystkie osoby niebędące pracownikami szkoły, a utrwalające wizerunek uczniów na nośnikach, zobowiązane są do niewykorzystywania ich w celach niezgodnych z prawem.
6. Upublicznienie przez pracownika instytucji wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody opiekuna ucznia.
7. Przed utrwaleniem wizerunku ucznia należy ucznia oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony ten zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie szkoły w celach promocyjnych, w gazecie lokalnej).
8. Szkoła zapewnia edukację uczniom na temat zasad ochrony ich wizerunku.

JAK ROZPOZNAĆ PRZEMOC WOBEC DZIECKA?

1. Występowanie pojedynczego symptomu nie zawsze mówi o tym, że dziecko doświadcza przemocy, jeśli jednak symptom powtarza się, bądź występuje ich kilka równocześnie, z dużym prawdopodobieństwem możemy określić, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka.
2. Zareaguj, gdy:
 - dziecko jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie;
 - dziecko kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
 - dziecko żebrze;
 - dziecko jest głodne;
 - dziecko nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
 - dziecko nie ma przyborów szkolnych, odzieży, butów i innych przedmiotów codziennego użytku;
 - dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
 - podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., a dziecko często je zmienia;
 - pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach wychowania fizycznego;
 - dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - dziecko boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
 - dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 - dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
 - dziecko osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
 - dziecko ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet itp.);
 - dziecko używa środków psychoaktywnych;
 - dziecko nadmiernie szuka kontaktu z innym dorosłym (tzw. „lepkość” dziecka);
 - dziecko moczy i zanieczyszcza się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
 - dziecko ma otarcia naskórka, bolesność narządów płciowych i/lub odbytu;
 - w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/ motywy seksualne;
 - dziecko jest rozbudzone seksualnie niestosownie do wieku;
 - dziecko ucieka z domu;
 - nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka;

- dziecko mówi o przemocy, opowiada o sytuacjach, których doświadcza;
- inne...

3. Zwróć uwagę, gdy:

- rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje albo odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń dziecka;
- rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
- rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
- rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy albo zbyt pobłażliwy, odrzuca dziecko;
- rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka;
- rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko;
- rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
- rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np.: reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie;
- rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka;
- rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (na przykład podczas zabawy);
- rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających;
- inne...

4. Jak rozmawiać z dzieckiem krzywdzonym:

- zadbaj o sprzyjające warunki rozmowy:
 - a) oddzielny pokój;
 - b) z dala od osób postronnych;
 - c) brak pośpiechu;
- przyjmij pozycję ciała dostosowaną do pozycji dziecka – usiądź lub przykucnij;
- używaj języka zrozumiałego dla dziecka;
- okazuj dziecku szacunek, akceptację i empatyczne zrozumienie;
- bądź cierpliwy – dziecko może zaprzeczać prawdzie;
- nie naciskaj na dziecko – wyznanie całej prawdy może łączyć się z ogromnym lękiem;

- unikaj naprowadzania dziecka na odpowiedzi, które chciałbyś usłyszeć;
- okaż zrozumienie, że niełatwo jest mówić o trudnych sprawach, zwłaszcza jeśli dotyczą rodziny;
- pochwal za odwagę podjęcia rozmowy, tj. nie za treść rozmowy, lecz za to, że mówi;
- bądź świadomy oznak zaniepokojenia dziecka o los rodziców – nie wypowiadaj przy nim negatywnych opinii o rodzicach;
- nazwij przemoc – przemocą i pokaż dziecku, że nie jest winne tego, co zrobił dorosły;
- wesprzyj dziecko – utwierdź w przekonaniu, że nie tylko je to spotkało, ale wiele dzieci przeżywa podobne problemy;
- wyjaśnij dziecku w przystępny sposób, co zamierzasz dalej robić.

5. Pamiętaj, jak trudna jest sytuacja dziecka ze względu na:

- wstyd;
- poczucie winy;
- strach przed ponownym skrzywdzeniem;
- tajemnicę;
- lojalność wobec sprawcy przemocy.

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZNIÓW

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan ucznia.
4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel–uczeń ustalone w szkole.
5. Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu opisanej w niniejszym dokumencie.

PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA UCZNIĄ

1. W przypadku zauważenia przez pracownika szkoły, opiekuna lub inną osobę, że uczeń jest krzywdzony, osoba ta ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi (do wyboru): wychowawcy/pedagogowi/psychologowi.
2. W przypadku krzywdzenia ucznia na terenie szkoły przez pracownika szkoły lub inną osobę:
 - dyrektor (ewentualnie inne osoby) wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu;
 - dyrektor (ewentualnie inne osoby) w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy uczniowi - na podstawie rozmów:
 - a) z uczniem (w obecności pedagoga lub wychowawcy klasy, który sporządza notatkę z rozmowy);
 - b) ze zgłaszającym fakt krzywdzenia ucznia;
 - c) z podejrzanym o krzywdzenie.
3. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz ucznia w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - zdyscyplinowanie krzywdzącego (forma zależy od tego, kim jest krzywdzący, czy pracownikiem szkoły, czy opiekunem ucznia uczęszczającego do szkoły). W przypadku pracownika pedagogicznego konsekwencje wynikają z przepisów Karty Nauczyciela, w przypadku pracownika obsługi z Kodeksu Pracy, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa policji włącznie. Jeśli krzywdzącym jest opiekun dziecka, konsekwencje mogą być różnorodne, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa włącznie;
 - wsparcia, jakie placówka zaoferuje uczniowi;
 - skierowania ucznia do specjalistycznej placówki pomocy uczniowi, jeżeli istnieje taka potrzeba;
4. W przypadku krzywdzenia ucznia na terenie i poza terenem szkoły przez opiekuna lub inną osobę:
 - dyrektor wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu;
 - dyrektor w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy uczniowi — na podstawie rozmów:
 - a) z uczniem (w obecności pedagoga lub wychowawcy klasy, który sporządza notatkę z rozmowy);
 - b) ze zgłaszającym fakt krzywdzenia ucznia;
 - c) z podejrzanym o krzywdzenie.
5. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - działań, jakie szkoła podejmuje w celu zapewnienia bezpieczeństwa ucznia, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - wsparcia, jakie szkoła zaoferuje uczniowi;
 - skierowania ucznia do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

6. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca ucznia, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej jako: zespół interwencyjny);
7. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy uczniowi, spełniający wymogi określone w pkt. 3 i pkt. 4, na podstawie opisu sporządzonego przez dyrektora (ewentualnie innych osób) oraz informacji uzyskanych przez członków zespołu.
8. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie ucznia, powołanie zespołu jest obligatoryjne.
9. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów ucznia na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
10. Plan pomocy uczniowi jest przedstawiany przez dyrektora (ewentualnie inne osoby) rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
11. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem ucznia.
12. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia ucznia do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interwencyjnego.
13. Po poinformowaniu rodziców przez dyrektora (zgodnie z punktem poprzedzającym) dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interwencyjnego.
14. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
15. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie ucznia, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów ucznia na piśmie.
16. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji. Kartę załącza się do teczek ucznia znajdującej się u pedagoga szkolnego.
17. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przyjęły informacje o krzywdzeniu ucznia lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC DZIECKA KRZYWDZONEGO PRZEZ RÓWIEŚNIKÓW

1. W przypadku gdy dziecko doświadcza lub mamy podejrzenie, że dziecko doświadcza jednorazowo przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (np. niestosowne komentarze) należy:
 - zadbać o bezpieczeństwo dziecka;
 - odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - dokonać analizy sytuacji poprzez uzyskane wyjaśnienia obydwu stron oraz świadków zdarzenia;
 - należy zaprosić rodziców/opiekunów na indywidualne rozmowy.

2. W przypadku powtarzającej się przemocy należy powiadomić sąd rodzinny, wysyłając wniosek (załącznik do niniejszego dokumentu) o wgląd w sytuację rodziny.

3. W przypadku gdy dziecko doświadcza ze strony rówieśnika przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, molestowania lub/i zagrożone jest jego życie:
 - należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka;
 - odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - przeprowadzić rozmowę z rodzicami, opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
 - równolegle należy powiadomić sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

PRAWA UCZNIÓW

1. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.
2. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia.
3. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat.
4. Katalog praw ucznia wynika z przepisów prawa polskiego oraz obowiązujących międzynarodowych aktów prawnych.

Uczeń ma prawo do informacji, czyli do:

otrzymywania informacji z różnych źródeł wyrażających różne koncepcje filozoficzne i różny światopogląd, stosownych do jego wieku i zdolności percepcji;

otrzymywania informacji dotyczących ucznia o podejmowanych w jego sprawie decyzjach zwłaszcza o przeniesieniu do innej klasy, szkoły, ocenach, skutkach decyzji jego dotyczących, karach, nagrodach; znajomości programów nauczania, wymagań edukacyjnych, zasad i form sprawdzania jego osiągnięć oraz ich oceniania, jawności ocen;

dostępu do informacji na temat życia szkolnego;

dostępności wiedzy o prawach i uprawnieniach warunkujących korzystanie z nich oraz dostępności wiedzy o procedurach dochodzenia swoich praw.

Uczeń ma prawo do nauki, czyli do:

pobierania bezpłatnego nauczania w zakresie ramowych planów nauczania;

nauczania w kierunku jak najpełniejszego rozwoju jego osobowości, talentów, zdolności umysłowych i fizycznych;

rozwijania szacunku do praw człowieka, a szczególnie szacunku do swoich rodziców, ojczyzny, tożsamości narodowej, kulturowej i języka;

przygotowania do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie.

Uczeń ma prawo do wolności wypowiedzi, czyli do:

możliwości wypowiadania się zgodnie z własnym światopoglądem;

możliwości wypowiadania opinii na temat spraw ważnych szkoły, klasy, samorządu;

możliwości wyrażania opinii, przedstawiania stanowiska we własnej sprawie zwłaszcza w sytuacji konfliktu.

Uczeń ma prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania, to znaczy:

ma możliwość uzewnętrzniania przekonań religijnych i światopoglądowych;

ma prawo do równego traktowania niezależnie od wyznawanej religii i światopoglądu;

ma prawo do tolerancji wobec mniejszości religijnej, kulturowej, etnicznej.

Uczeń ma prawo do wolności od poniżającego traktowania, co oznacza:

zakaz stosowania jakiegokolwiek przemocy fizycznej;

poszanowanie godności ucznia – zakaz obrażania, poniżania, wyśmiewania, stosowania presji psychicznej;

poszanowanie dobrego imienia oraz prywatnej własności ucznia.

Uczeń ma prawo dochodzenia należnych mu praw:

uczeń ma prawo odwołania się od decyzji nauczyciela do wychowawcy, który po rozpatrzeniu sprawy w jego imieniu podejmuje negocjacje z nauczycielem;

uczeń i jego rodzice mają prawo odwołania się od decyzji nauczyciela do dyrektora szkoły, który zobowiązany jest w ciągu 7 dni rozpatrzyć odwołanie i o swojej decyzji powiadomić pisemnie ucznia i jego rodziców, chyba że przepisy stanowią inaczej;

uczeń i jego rodzice mają prawo odwołania się od decyzji dyrektora do organu nadzorującego szkołę; w przypadku negatywnego rozpatrzenia skargi przysługuje im prawo zwrócenia się o pomoc do rzecznika praw dziecka;

5. Uprawnienia uczniowskie wynikające z prawa oświatowego:

- uczeń może zdawać egzamin poprawkowy;
- uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Jego rodzice mają prawo do ubiegania się o roczne oceny klasyfikacyjne wyższe od przewidywanych.

6. Uprawnienia ucznia wynikające z wewnętrznych regulaminów, umów i zarządzeń dyrektora dotyczących:

- samorządności uczniowskiej – uczniowie mają prawo do:
 - a. opiniowania projektu oceny zachowania swoich kolegów;
 - b. wyłonienia w demokratycznych wyborach swoich przedstawicieli, kierujących społecznością uczniowską i działających w ich interesie;
 - c. uzyskania od nauczycieli pomocy merytorycznej w pracy samorządu uczniowskiego, szczególnie w zakresie przestrzegania zasad demokracji w szkole i organizacji wolontariatu;
 - d. zgłaszania swoich problemów pedagogowi szkolnemu, wychowawcy klasy i wicedyrektorowi szkoły;
 - e. udziału w zagospodarowaniu sali lekcyjnej, przydzielonej klasie według projektu zaakceptowanego przez wychowawcę;
- przygotowania i przebiegu zajęć lekcyjnych – uczeń ma prawo do:
 - a. znajomości celów i zadań lekcyjnych oraz jasnego i zrozumiałego przekazu treści lekcji;
 - b. dodatkowej pomocy nauczyciela w przypadku trudności z opanowaniem treści;
 - c. odpoczynku podczas przerwy międzylekcyjnej;
 - d. weekendów i ferii szkolnych bez zadawanych prac.

OBOWIĄZKI UCZNIÓW

Uczniowie mają obowiązek:

przestrzegania postanowień statutu, zarządzeń dyrektora, uchwał rady pedagogicznej i regulaminów szkolnych;

właściwego zachowania się podczas zajęć lekcyjnych, a w szczególności:

punktualnego i systematycznego przychodzenia na wszystkie zajęcia;

rozpoczynania i kończenia zajęć w ustalonym porządku;

dbania o wspólne dobro, ład i porządek;

okazywania szacunku nauczycielom i innym uczniom;

prowadzenia zeszytów przedmiotowych w obowiązujący sposób;

umożliwiania sobie i innym uczniom pełnego uczestnictwa w zajęciach.

noszenia stroju zgodnego z wymogami szkoły, w tym galowego na wszystkie uroczystości szkolne;

przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do innych uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły;

godnego reprezentowania szkoły na zewnątrz;

przestrzegania zasad bezpieczeństwa;

usprawiedliwiania każdorazowej nieobecności w szkole w określony niżej sposób:

usprawiedliwienie ma formę pisemną, zawiera wskazanie przyczyny nieobecności i jest podpisane przez rodziców lub inne uprawnione osoby;

usprawiedliwienie składa się do wychowawcy klasy, nie później niż do 5 dni roboczych po powrocie dziecka do szkoły;

usprawiedliwienia niespełniające warunków, o których mowa w punkcie 7 lit. a, b, nie będą uwzględniane;

wychowawca klasy ma prawo nie uznać usprawiedliwienia, którego treść jest sprzeczna ze stwierdzonym stanem faktycznym;

przestrzegania niżej określonych warunków korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły:

obowiązuje całkowity zakaz używania urządzeń w trakcie zajęć lekcyjnych, muszą być wyłączone i znajdować się w plecaku ucznia;

używanie urządzeń nie może naruszać przepisów prawa, w szczególności dóbr osobistych innych osób oraz praw autorskich, o czym informują wychowawcy;

nieprzestrzeganie warunków korzystania z telefonów powoduje odebranie aparatu przez nauczyciela po uprzednim wyłączeniu lub wyjęciu karty - aparaty będą wydawane rodzicom na zakończenie dnia;

telefon nie może służyć do nagrywania dźwięku, filmowania i fotografowania;

przestrzegania zasad zwalniania z zajęć edukacyjnych:

zwolnienie ma formę pisemną;

jest podpisane przez uprawnioną osobę;

zwolnienie przekazuje się wychowawcy klasy, a w przypadku jego nieobecności nauczycielowi prowadzącemu zajęcia, których zwolnienie dotyczy;

dbania o mienie szkoły;

poszanowania symboli narodowych, międzynarodowych i związanych z tradycją i ceremoniałem szkoły;

okazywania szacunku obecnym oraz byłym nauczycielom i pracownikom szkoły;

dbania o miejsca pamięci narodowej powierzone opiece szkoły;

dbania o zachowanie walorów ekologicznych otoczenia szkoły i najbliższej okolicy.

W trakcie nauki na odległość rodzice zapewniają w szczególności uczniom:

odpowiednią przestrzeń w domu, umożliwiając efektywną naukę w spokoju i skupieniu;

dostosowane do wzrostu wysokości biurka oraz krzesła umożliwiając uczniowi wygodną pozycję pracy;

właściwy komfort podczas nauki w domu, np. poprzez systematyczne wietrzenie pomieszczenia, ograniczenie dostępu do oglądania telewizji lub używania telefonu komórkowego.

Uczniowie są zobowiązani do przestrzegania obowiązków w zakresie zachowania wobec nauczycielek i nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów określonych w niniejszym paragrafie.

Uczniowie zobowiązani są do poszanowania godności każdego członka społeczności szkolnej oraz odnoszenia się do każdego z szacunkiem i w sposób niedyskryminujący.

Zabronione jest stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej w stosunku do nauczycielek i nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.

PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

1. Jest to ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty oraz ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Celem procedury jest zatrzymanie zjawisk o charakterze przemocowym występujących w rodzinie poprzez stworzenie dla niej indywidualnego planu pracy.
2. Pracownicy oświaty wypełniają, w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie formularz „Niebieska Karta-A”. Przekazują ją w ciągu 7 dni do przewodniczącego Zespołu interwencyjnego - MOPS.
3. Szkoła jednocześnie składa wniosek do sądu z prośbą o wgląd w sytuację rodziny, zawiadamiając, że została złożona Niebieska Karta.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY O ZASIĘGU ŁÓDZKIM ORAZ OGÓLNOPOLSKIM

Celem pomocy dla rodzin, w których występuje zjawisko przemocy, Prezydent Miasta Łodzi powołał Zespół Interwencyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem wspomnianego Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na szczeblu samorządu terytorialnego. W każdym Wydziale Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi powołano stanowiska ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, do których także można zgłosić się o pomoc w godzinach działania urzędu:

- I Wydział Pracy Środowiskowej, ul. Kutrzeby 16 – tel. 42 207 14 57 adres e-mail: zi1@mops.lodz.pl;
- II Wydział Pracy Środowiskowej, ul. Grota-Roweckiego 30 – tel. 42 677 15 53 wew. 20, adres e-mail: zi2@mops.lodz.pl;
- III Wydział Pracy Środowiskowej, ul. Będzińska 5 – tel. 42 684 44 81 wew. 30 lub 35, adres e-mail: zi3@mops.lodz.pl.

Pozostałe pomocne numery telefonu dla osób dotkniętych przemocą:

- Miejski nr telefonu dla ofiar przemocy przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej 800 112 800 (bezpłatna i anonimowa linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- Telefon Zaufania - 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo);
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info;
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia – tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- Fundacja Feminoteka - Telefon przeciwprzemocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 – 19);
- Centrum Praw Kobiet – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);
- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);
- Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu); Dane kontaktowe do przewodniczącej Zespołu: tel.: 42 207 14 62 adres e-mail: zi@mops.lodz.pl 13 MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁODZI;
- Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc” – tel. 800 120 148 (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża – tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20);
- Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol” – <https://twojparasol.com/>.

Institucje i organizacje, do których można się zwrócić o pomoc:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi, ul. Kilińskiego 102/102a – pomaga w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych, udziela wsparcia psychologa i pedagoga.
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Niciarniana 41 – bezpłatna pomoc psychologiczna dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W ramach pomocy udzielanej przez telefon (tel. 42 630 11 02) są świadczone następujące rodzaje usług:
 - przekazywanie informacji oraz elementów edukacji;
 - wsparcie;
 - obniżenie napięcia, lęku i innych przykrych stanów emocjonalnych;
 - krótkie interwencje kryzysowe. Głównym celem interwencji jest przywrócenie człowiekowi zdolności do skutecznego zmagania się z problemami, a jeśli to niezbędne - wskazanie, gdzie może uzyskać dalszą pomoc psychologiczną. Pomoc udzielana przez telefon nie służy natomiast systematycznej psychoterapii czy też do celów diagnostycznych. Dla osób doświadczających głębokiego kryzysu istnieje także możliwość bezpośredniego kontaktu z terapeutami Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
3. Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Kilińskiego 36 – placówka powstaje obecnie w kamienicy poddawanej rewitalizacji. Będzie funkcjonowała na zlecenie Miasta Łodzi i pod nadzorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi i będzie dostępna dla mieszkańców od 2024 r.
4. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ul. Franciszkańska 85 – placówka całodobowa, dysponująca miejscami noclegowymi dla osób dotkniętych przemocą (bez skierowania i bez względu na dochód); oferuje bezpłatną, kompleksową pomoc schroniskową, terapeutyczną, pedagogiczną, socjalną, medyczną i prawną.
5. Prokuratura Okręgowa w Łodzi, ul. Kilińskiego 152 – można tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.
6. Komisariaty Policji Komendy Miejskiej Policji w Łodzi:
 - I KMP, ul. Sienkiewicza 28/30;
 - II KMP, ul. Ciesielska 27;
 - III KMP, ul. Armii Krajowej 33;
 - IV KMP, ul. Kopernika 29/31;
 - V KMP, ul. Organizacji WiN 60;
 - VI KMP, ul. Wysoka 45;
 - VII KMP, ul. 3 Maja 43;
 - VIII KMP, ul. Wólczańska 250. Podczas wizyty w komisariacie można złożyć zawiadomienie o przestępstwie i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.
7. Sąd :
 - Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, VII i VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich, al. Kościuszki 107/109;
 - Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, V Wydział Rodzinny i Nieletnich, ul. Kopcińskiego 56. W sądach można złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub wnioski dotyczące spraw opiekuńczych wobec dzieci.
8. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łodzi:
 - Łódź-Bałuty, Łódź-Śródmieście, Łódź-Widzew - ul. Zachodnia 47, pokój: 113, I piętro;
 - Łódź-Polesie, Łódź-Górna - ul. Krzemieniecka 2b, pokój: 114, I piętro.Jeżeli przemocy towarzyszy picie alkoholu, można zwrócić się do Komisji z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

**ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU
PLACÓWKI LUB ORGANIZATORA DO STOSOWANIA STANDARDÓW, ZASADY
PRZYGOTOWANIA TEGO PERSONELU DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSÓB
DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI**

1. Dyrektor szkoły wyznacza osobę/osoby odpowiedzialne za:
 - przygotowanie personelu do stosowania „Standardów” w uzgodnieniu z dyrektorem;
 - monitorowanie realizacji „Standardów”;
 - reagowanie na sygnały naruszenia „Standardów”;
 - przygotowywanie raz w roku analizy i wniosków z realizacji;
 - przeprowadzanie audytu wewnętrznego, opracowanie jego wyników oraz przekazanie wniosków dyrektorowi i pracownikom;
 - proponowanie zmian w „Standardach”.
2. Szkoła zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci;
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia;
 - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji;
 - procedury „Niebieskiej Karty”.
3. Wszystkie osoby pracujące w szkole oraz działające na rzecz uczniów mają dostęp do szkoleń pomocnych w zdobyciu kompetencji niezbędnych do zapewniania uczniom ochrony i przeciwdziałania zagrożeniom uwzględnianych w Planie doskonalenia nauczycieli, Szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym oraz Planie nadzoru pedagogicznego dyrektora.
4. Udział w formach szkolenia i doskonalenia potwierdzany jest:
 - zapisami w protokołach zebrań;
 - zaświadczeniami o ukończonych formach doskonalenia.
5. Wszyscy pracownicy są zapoznawani przez dyrektora przed dopuszczeniem do pracy z zarządzeniem w/s „Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem” oraz podpisują stosowne oświadczenie.

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU

1. W trakcie realizacji standardów ochrony małoletnich wytwarzane i gromadzone są następujące dokumenty:

- notatki służbowe sporządzane przez osoby, które zauważyły, że uczeń jest krzywdzony (przekazywane dyrektorowi);
- notatki służbowe z rozmów z uczniem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia ucznia oraz podejrzanym o krzywdzenie sporządzane przez dyrektora;
- plan pomocy dziecku;
- protokoły oraz inne dokumenty zespołu interwencyjnego, zwłaszcza sporządzany przez zespół plan pomocy uczniowi;
- pisemne zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do policji, prokuratury;
- formularz „Niebieska Karta”;
- wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu;
- pisemna korespondencja z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia;
- karta interwencji;
- ankiety z audytu wewnętrznego wraz z opracowaniem wyników;
- wnioski z audytu (w protokole zebrań rady pedagogicznej);
- projekty zmian w dokumencie;
- zarządzenie dyrektora w/s zmian w dokumencie.

2. Wytwarzane i gromadzone dokumenty wymienione w pkt. 1 są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt w zakresie klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji dotyczącej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zwłaszcza w teczkach uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

3. Zarządzenia dyrektora oraz zgromadzone w trakcie audytu wewnętrznego dokumenty przechowuje się w **sekretariacie szkoły**.

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

1. Koordynator/pełnomocnik przeprowadza raz na dwa lata audyt wewnętrzny dokonujący oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. W audycie wykorzystywana jest pisemna ankieta kierowana do wszystkich pracowników oraz zgromadzone informacje od uczniów, ich rodziców i pracowników, a także dokonuje się analizy zgromadzonej dokumentacji.
3. Koordynator/pełnomocnik dokonuje opracowania wyników audytu i sporządza raport zawierający wnioski. Raport ten przekazuje dyrektorowi szkoły.
4. Dyrektor szkoły informuje pracowników o wnioskach i ustala sposoby ich wdrażania m.in. poprzez wprowadzenie niezbędnych zmian do dokumentu.

ZAŁĄCZNIK

Audyt wewnętrzny – ankieta.

TAK NIE

1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w szkole?
2. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?
3. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?
4. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w dokumencie „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem” przez innego pracownika?
- 4a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa).
5. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące zapisów w dokumencie „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem”? (odpowieź opisowa).

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Udostępnianie i upowszechnianie Standardów ochrony dzieci wśród rodziców, opiekunów prawnych i dzieci ma różny charakter i odbywa się w następujących formach:

- informowanie za pośrednictwem komunikatów wywieszonych na tablicach ogłoszeń w szkole oraz na stronie internetowej szkoły;
- informowanie rodziców na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym o treści obowiązującego dokumentu;
- przekazywanie dokumentu wraz ze zmianami Radzie Rodziców i Samorządowi Uczniowskiemu;
- zapoznanie uczniów z dokumentem przez wychowawców na zajęciach z wychowawcą;
- uwzględnianie w programie wychowawczo – profilaktycznym organizacji szkoleń i warsztatów dla rodziców i uczniów;
- informowanie Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego o wynikach audytu wewnętrznego, wnioskach i sposobach ich wdrażania;
- włączenie przedstawicieli Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego do projektowania zmian w dokumencie;
- zaplanowanie i prowadzenie zajęć z wychowawcą nt. praw dziecka, ich ochrony oraz sposobów reagowania.

ZAŁĄCZNIKI

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka.		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia).		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia.		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa.	Data.	Działanie.
5. Spotkania z opiekunami dziecka/z kim?	Data.	Opis przebiegu spotkania.
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe).	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, - inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji.		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców.	Data.	Działanie.

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

miejsowość, data

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

adres sądu

Wnioskodawca: imię i nazwisko osoby zgłaszającej

adres osoby zgłaszającej

Uczestnicy postępowania: imiona i nazwiska rodziców

adres zamieszkania rodziny

rodzice małoletniego: imię i nazwisko dziecka

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (*imię i nazwisko dziecka, adres zamieszkania*) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone.

Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.

W związku z powyższym wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka.

podpis składającego wniosek

